

Column: Bericht voor Poetin

9e jrg. nr. 1, april 2022

Vladimir,

Weet je nog
van toen je kind was
toen zat je in mijn klas
je was klein, een beetje stil en bang
bang voor de grote jongens
bang dat je gepest zou worden

en jij besloot:
dan word ik dader.
Ik heb toen nog gesproken
met je moeder en je vader
dat ik mij zorgen maakte
maar 't leek of 't hen niet raakte.

Jouw papa zei: je slaat er maar op los
anders word je zelf de klos.
Ik protesteerde, maar dat viel verkeerd
ik heb het geprobeerd, maar 't mocht niet baten
jij gelooft nog steeds in haten

ik deed mijn best
maar het is me niet gelukt
nu gaat de mensheid hier gebukt
onder mijn falen
en moeten wij het volle pond betalen

en ik ...
ik voel me nog een beetje schuldig,
misschien was ik iets te geduldig.

je juf van toen....

arie de bruin, 9 maart 2022

(Een jaar of tien geleden ontmoette ik bij de Janusz Korczak Kring in Sint Petersburg een voormalige juf van Poetin. Zij had hem als kind in de klas gehad. Ik moet deze dagen vaak aan haar denken.)

Column: Later

9e jrg. nr. 2, juli 2022

Wie maakt zich druk om dat gedoe
van toetsen en rapporten
de zomer slaat weer volop toe
er zijn steeds meer tekorten

al puffend naar het einde van 't jaar
de kinderen spelen in het water
vandaag mag je genieten
het gaat nu even niet om later

de oorlog die is daar
waar al die bommen vallen
en de kanonnen schieten

niks volgend jaar, misschien groep drie
of blijf je kleuter in groep twee
en maak je je wat zorgen
valt het dan tegen of toch mee?
wie maakt zich druk om morgen?

Daar snakken kinderen naar wat rust
weer eten en schoon water
alleen vandaag is er een must
verlangend naar meer later

als er voor jou geen later is
wie zal vandaag dan geven,
wanneer het schoolplein krater is
en jij wilt veilig leven?

arie de bruin, juni 2022

UIT: Save the children

1 op de 5 kinderen leeft in oorlogsgebied

Wereldwijd woont 1 op de 5 kinderen in een gebied waar oorlog of conflict heerst. In totaal leven 420 miljoen kinderen in landen waar geweld plaatsvindt: twee keer zoveel als twintig jaar geleden

Column Prestatiedruk

9e jrg nr. 3 oktober 2022

De coronatijd en prestatiedruk zorgen voor meer angst, gepieker en depressieve gevoelens, blijkt uit een groot, vierjaarlijks onderzoek", aldus de NRC. De onderzoekers spreken van „een ongekende daling" in de mentale gezondheid. Het percentage meisjes in het voortgezet onderwijs dat met forse emotionele problemen kampt, zoals angsten, piekeren en depressieve gevoelens, steeg sinds 2017 van 28 naar 43 procent. Dat is een van de belangrijkste conclusies uit het rapport *Health Behaviour in School-aged Children* dat woensdag 15 september 2022 werd gepresenteerd. Hierin staan de resultaten van twintig jaar onderzoek naar het welzijn en de gezondheid van Nederlandse jongeren tussen de elf en zestien jaar.

“Elk kind heeft recht op de dag van vandaag,” schreef Korczak. Het accent van de opvoeding moet niet in een onzekere en onvoorspelbare toekomst liggen, maar in het hier en nu. Opvoeding is omgang van volwassenen en kinderen, waarbij de volwassene de voorwaarden moet scheppen voor kinderen om te **zijn** en zich te **ontwikkelen**. In ons huidige onderwijs ligt voortdurend het accent op dit laatste, een constante druk om je talenten te ontwikkelen en te presteren. Bij Korczak ligt het accent in de eerste plaats bij het ‘zijn’: je heb het recht om nu te zijn wie je bent. Is ‘later’ dan niet belangrijk? *“Maar beste opvoeder, als er voor dit kind geen later is, is dan alles wat je tot nu toe gedaan hebt voor niets geweest, is dan alles wat je vandaag deed zinloos?”*

Confronterende uitspraken voor iedere opvoeder.

Natuurlijk staat opvoeden ook in het perspectief van later, maar *“als het kind vandaag tot zijn recht komt, zal het vele vruchten dragen later”*, aldus Korczak.

Het heeft er alle schijn van dat wij dat in ons onderwijs en onze opvoeding volledig uit het oog zijn verloren. Kinderen lopen op hun tenen om te voldoen aan de hoge verwachtingen – en dat begint al in groep 8 van de basisschool of wellicht nog eerder...

Tussen 2001 en 2021 is het percentage jongeren dat druk en stress door school ervaart bijna verdrievoudigd, van 16 naar 45 procent. En ook hier zijn het vooral meisjes die er last van hebben: 54 procent tegenover 36 procent van de jongens.

„Het lijkt daarmee gedaan met het zorgeloze leven van Nederlandse scholieren“, schrijven de onderzoekers. De stijging van de druk komt volgens hen door „het toegenomen belang dat door jongeren, hun ouders en de maatschappij in het algemeen gehecht wordt aan het behalen van een zo hoog mogelijk opleidingsniveau“.

Desastreuus voor kinderen! Op de school moet het niet gaan om zo hoog mogelijke scores.

De werkelijke opdracht voor een school is: Hoe kunnen wij er voor zorgen dat elk kind iedere dag bij ons tot zijn recht kan komen?

Arie de Bruin

Column: Burgerschapsvorming

9e jrg. nr. 4, december 2022

Op school word je gevormd tot burger
je best doen, niet te problematisch
en zeker niet zo puberaal
wij zijn hier democratisch
met zeer gepaste drang
voor jeugdzorg hebben wij geen tijd
de wachtlijst is te lang
politici zijn rolmodel
zij laten zien hoe 't moet
vertrouw op hun volwassenspel
dan komt straks alles goed

precies doen wat de maatschappij verwacht
dan krijg je een voldoende
een zeven of een acht
het format hebben wij bedacht
en als je daar niet in wil passen
dan moet je niet verbaasd staan
als wij je gaan verrassen
met extra druk, een beetje stress
want op z'n minst
moet jij het brengen tot een zes.

*Wat willen ze van mij
hoe moet ik zijn
hoe moet ik me gedragen?
ik wil niet meer
ik weet niet meer
ik zoek mezelf
ik hou niet van die vragen...*

(arie de bruin)

UIT: NOS Nieuws 19 november 2022

**Leerlingen melden zich vaker ziek door stress,
artsen willen meer preventie**